

AYDIN TİCARET BORSASI

AYDIN COMMODITY EXCHANGE

ŞUBAT 2023

TÜRKİYE'NİN TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Ata Mahallesi Denizli Bulv. No:18 09010 AYDIN

Tel: +90 256 211 50 00 +90 256 211 61 45

Faks: +90 256 211 63 15

www.aydinticaretborsasi.org.tr

info@aydinticaretborsasi.org.tr

Hazırlayan

Cansu KARABULUT

Ar-ge ve Kalite Sorumlusu

İÇİNDEKİLER

GAYRİ SAFİ YURTIÇİ HASILA.....	3
CARİ AÇIK.....	5
TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ.....	6
YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ	8
İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ.....	10
DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ	12
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ	16
TARIM ÜRÜNLERİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ.....	16

DÖNEMSEL GAYRİSAFİ YURT İÇİ HASILA, III. ÇEYREK: TEMMUZ- EYLÜL, 2022

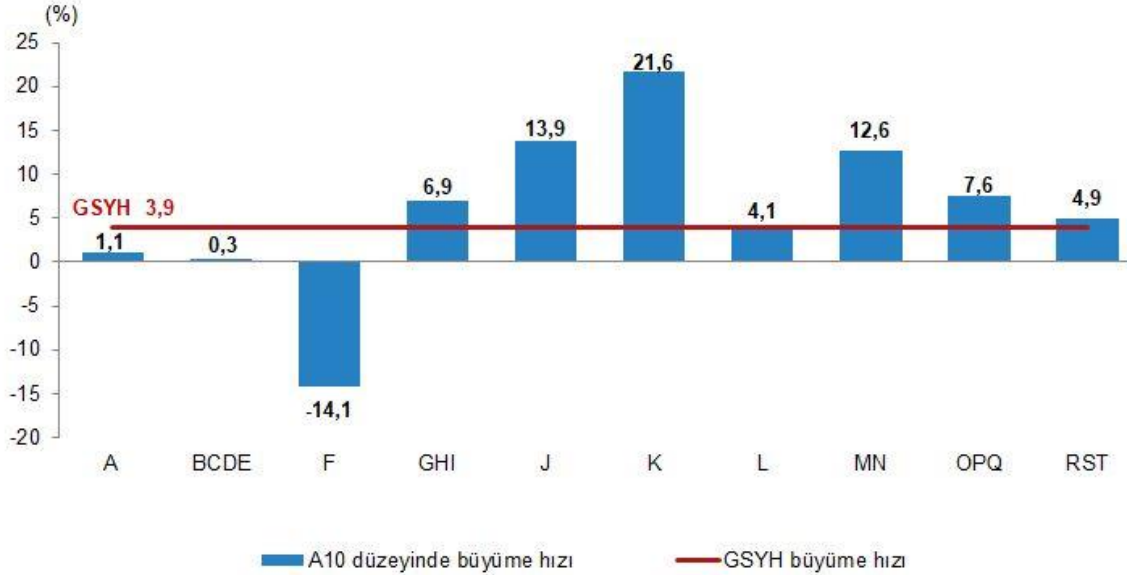
Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2022 yılı üçüncü çeyreğinde %3,9 arttı

GSYH 2022 yılı üçüncü çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,9 arttı.

Finans ve sigorta faaliyetleri 2022 yılı üçüncü çeyreğinde %21,6 arttı

GSYH'yi oluşturan faaliyetler incelendiğinde; 2022 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; finans ve sigorta faaliyetleri %21,6, bilgi ve iletişim faaliyetleri %13,9, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %12,6, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %7,6, hizmet faaliyetleri %6,9, diğer hizmet faaliyetleri %4,9, gayrimenkul faaliyetleri %4,1, tarım, ormancılık ve balıkçılık %1,1 ve sanayi %0,3 arttı. İnşaat sektörü ise %14,1 azaldı.

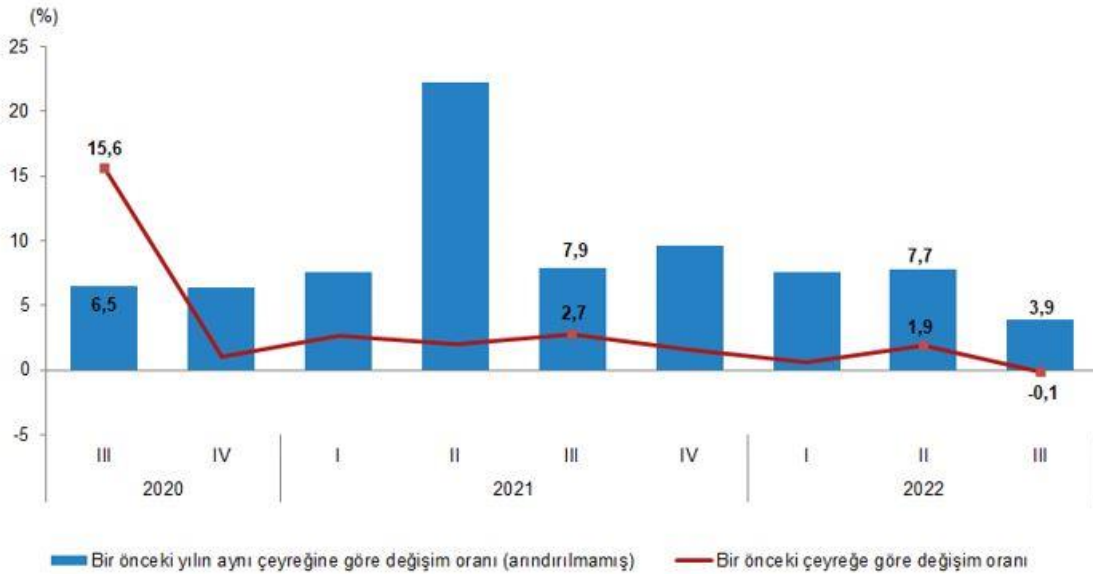
GSYH, iktisadi faaliyet kollarına göre A10⁽¹⁾ düzeyinde büyüme hızları, III. Çeyrek: Temmuz-Eylül, 2022

(1) A-Tarım, ormancılık ve balıkçılık, BCDE-Sanayi, F-İnşaat, GHI- Hizmetler, J-Bilgi ve iletişim, K-Finans ve sigorta faaliyetleri, L-Gayrimenkul faaliyetleri, MN- Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri, OPQ- Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, RST- Diğer hizmet faaliyetleri.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre %0,1 azaldı. Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2022 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3,6 arttı.

GSYH büyüme hızları, III. Çeyrek: Temmuz-Eylül, 2022

GSYH 2022 yılının üçüncü çeyreğinde cari fiyatlarla 4 trilyon 258 milyar 168 milyon TL oldu

Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2022 yılının üçüncü çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %120,5 artarak 4 trilyon 258 milyar 168 milyon TL oldu. GSYH'nin üçüncü çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 241 milyar 523 milyon olarak gerçekleşti.

GSYH sonuçları, III. Çeyrek: Temmuz-Eylül, 2022

Yıl	Çeyrek	GSYH			
		Cari fiyatlarla (Milyon TL)	Cari fiyatlarla (Milyon \$)	Zincirlenmiş hacim endeksi	Değişim oranı (%)
2020	Yıllık	5 048 220	717 092	179,3	1,9
	I	1 070 586	176 095	161,3	4,4
	II	1 037 572	152 571	153,1	-10,3
	III	1 415 193	196 783	199,0	6,5
	IV	1 524 868	191 643	203,9	6,4
2021	Yıllık	7 248 789	807 106	199,7	11,4
	I	1 395 931	189 364	173,4	7,5
	II	1 592 926	190 006	187,1	22,2
	III	1 931 231	227 406	214,7	7,9
	IV	2 328 700	200 330	223,5	9,6
2022	I ^(r)	2 508 273	180 660	186,4	7,5
	II ^(r)	3 425 341	219 762	201,6	7,7
	III	4 258 168	241 523	223,0	3,9

(r) İlgili çeyreklerde güncelleme yapılmıştır.

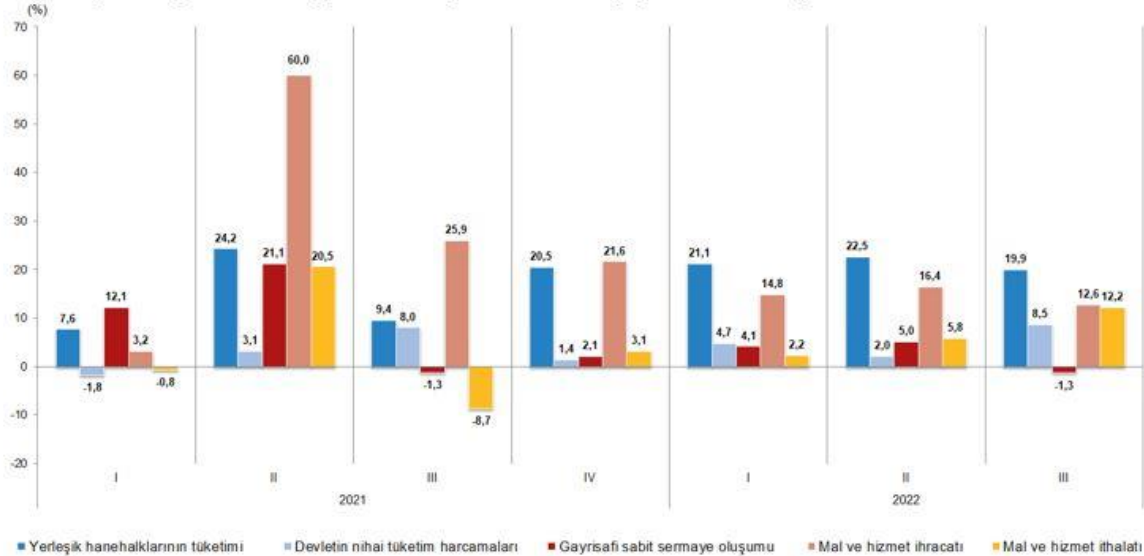
Yerleşik hanehalklarının tüketim harcamaları 2022 yılı üçüncü çeyreğinde %19,9 arttı

Yerleşik hanehalklarının tüketim harcamaları, 2022 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %19,9 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları %8,5 artarken gayrisafi sabit sermaye oluşumu %1,3 azaldı.

Mal ve hizmet ihracatı 2022 yılı üçüncü çeyreğinde %12,6, ithalatı ise %12,2 arttı

Mal ve hizmet ihracatı, 2022 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak %12,6, ithalatı ise %12,2 arttı.

Harcama yöntemiyle GSYH bileşenlerinin büyüme hızları, III. Çeyrek: Temmuz-Eylül, 2022

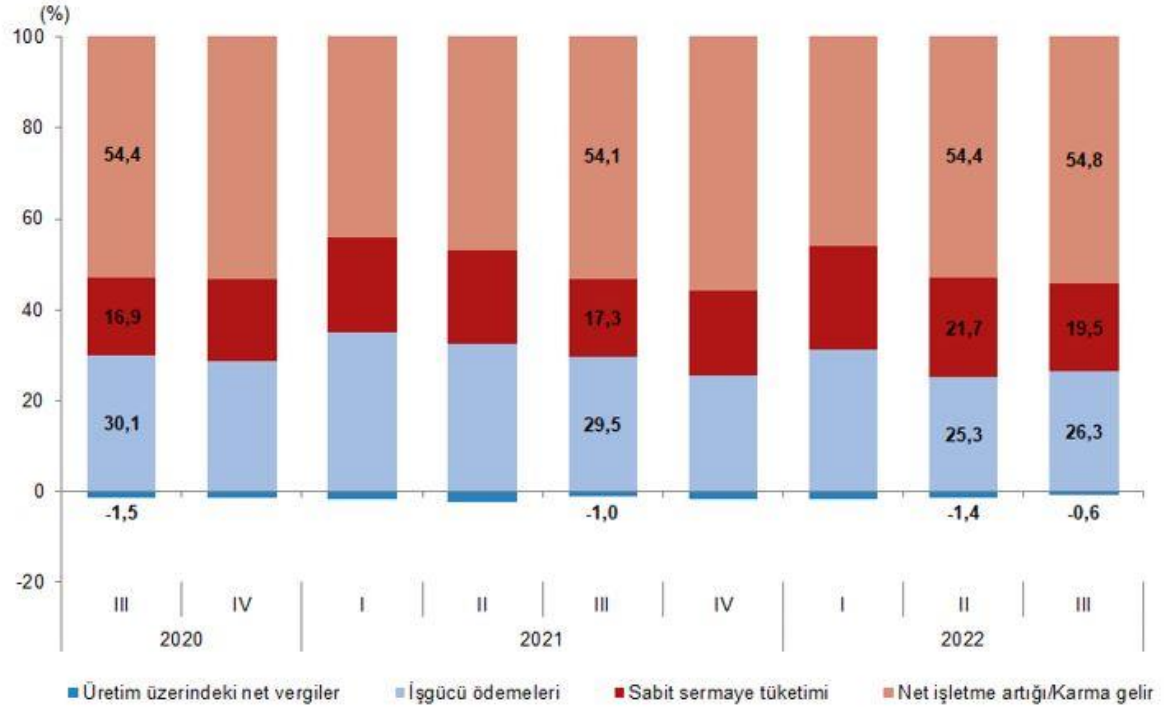
İşgücü ödemeleri 2022 yılı üçüncü çeyreğinde %96,2 arttı

İşgücü ödemeleri, 2022 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %96,2, net işletme artışı/karma gelir ise %123,0 arttı.

İşgücü ödemelerinin Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payı %26,3 oldu

İşgücü ödemelerinin cari fiyatlarla Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payı geçen yılın üçüncü çeyreğinde %29,5 iken bu oran 2022 yılında %26,3 oldu. Net işletme artışı/karma gelirin payı ise %54,1 iken %54,8 oldu.

Gelir yöntemiyle GSYH bileşenlerinin Gayrisafi Katma Değer içerisindeki payları, III. Çeyrek: Temmuz-Eylül, 2022

AÇIKLAMALAR

27 Ekim 2022 tarihinde yayımlanan "Turizm İstatistikleri Ana Revizyon" sonuçları, revizyon politikası doğrultusunda geriye dönük olarak Ulusal Hesaplar Sistemine entegre edilerek 31 Ağustos 2023 tarihinde yayımlanacak olan "Yıllık Gayrisafi Yurt İçi Hasıla, 2022" haber bülteniyle birlikte kamuoyu ile paylaşılacaktır.

CARİ AÇIK

Aralık ayında cari işlemler hesabı 5.910 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 3.525 milyon ABD doları fazla vermiştir.

Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 8.089 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Hizmetler dengesi kaynaklı girişler 2.498 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu kalem altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler 1.468 milyon ABD doları olmuştur.

Birincil gelir dengesi kalemi 533 milyon ABD doları net çıkış, ikincil gelir dengesi kalemi ise 214 milyon ABD doları net giriş kaydetmiştir.

Bunun sonucunda, Ocak-Aralık dönemi cari işlemler açığı 48.769 milyon ABD doları olurken, aynı dönemde altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı 50.793 milyon ABD doları fazla vermiştir.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 374 milyon ABD doları olarak kaydedilmiştir.

Portföy yatırımları 828 milyon ABD doları tutarında net giriş kaydetmiştir. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 16 milyon ABD doları net alış ve hisse senedi piyasasında 580 milyon ABD doları net satış yaptığı görülmektedir.

Yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak, Genel Hükümet 2.000 milyon ABD doları net kullanım ve bankalar 694 milyon ABD doları net geri ödeme yapmışlardır.

Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 4.109 milyon ABD doları net azalış kaydetmiştir.

Yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları, yabancı para cinsinden 351 milyon ABD doları net azalış ve Türk lirası cinsinden 31 milyon ABD doları net artış olmak üzere toplam 320 milyon ABD doları net azalış kaydetmiştir.

Yurt dışından sağlanan kredilerle ilgili olarak, bankalar ve diğer sektörler sırasıyla 250 milyon ABD doları ve 301 milyon ABD doları net geri ödeme, genel hükümet ise 745 milyon ABD doları net kullanım gerçekleştirmiştir. Resmi rezervlerde bu ay 2.434 milyon ABD doları net artış olmuştur.

TÜKETİCİ FİYAT ENDEKSİ, OCAK 2023

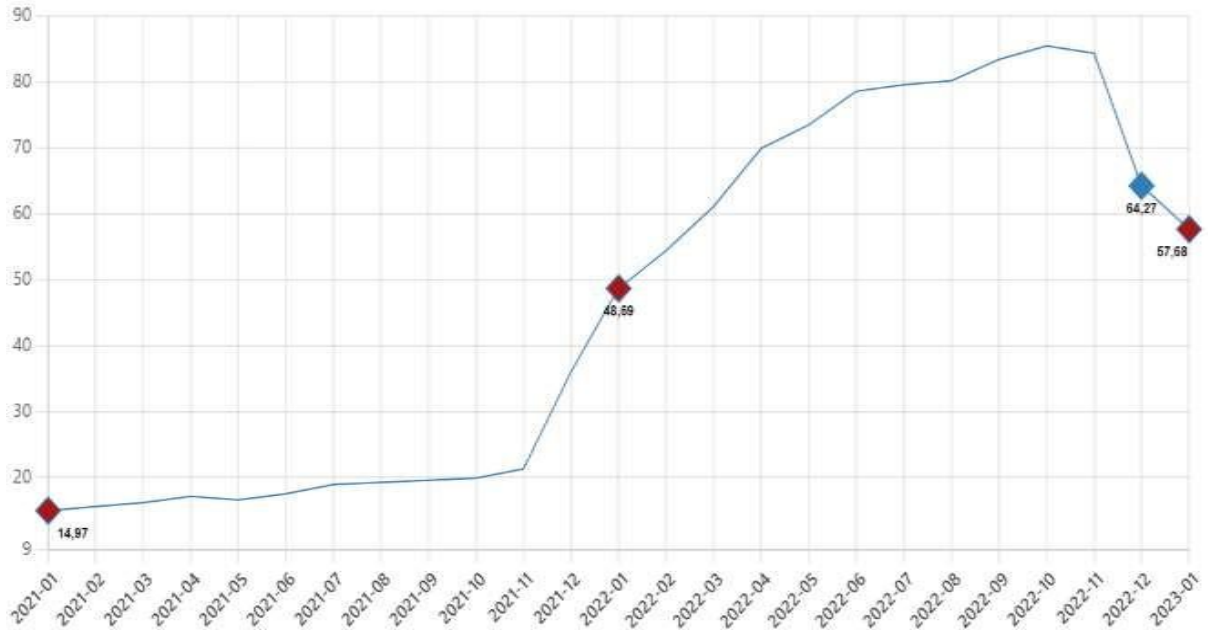
Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %57,68, aylık %6,65 oldu

TÜFE'deki (2003=100) değişim 2023 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %6,65, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,65, bir önceki yılın aynı ayına göre %57,68 ve on iki aylık ortalamalara göre %72,45 olarak gerçekleşti.

TÜFE değişim oranları (%), Ocak 2023

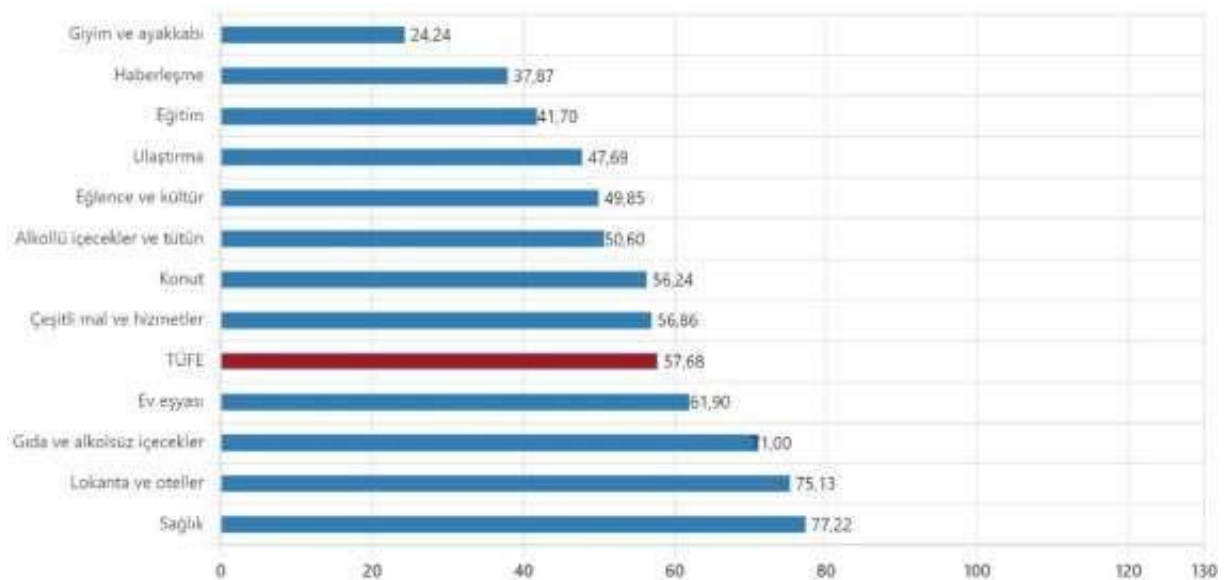
	Ocak 2023	Ocak 2022	Ocak 2021
Bir önceki aya göre değişim oranı	6,65	11,10	1,68
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	6,65	11,10	1,68
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	57,68	48,69	14,97
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	72,45	22,58	12,53

TÜFE yıllık değişim oranları (%), Ocak 2023

Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup %24,24 ile giyim ve ayakkabı oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise %77,22 ile sağlık oldu.

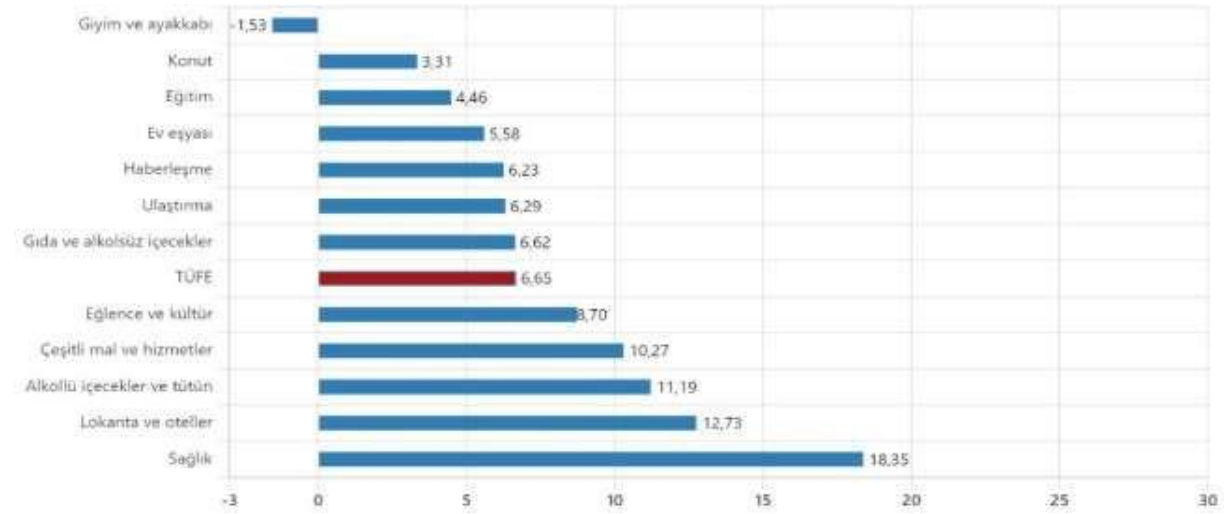
TÜFE ana harcama gruplarına göre yıllık değişim oranları (%), Ocak 2023

Ana harcama grupları itibarıyla 2023 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre en az artış gösteren ana grup %1,53 ile giyim ve ayakkabı oldu. Buna karşılık, 2023 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre

artışın en yüksek olduğu ana grup ise %18,35 ile sağlık oldu (ana harcama gruplarına göre endeksler, ağırlıklar ve değişim oranları Ek Tablo-1'dedir).

TÜFE ana harcama gruplarına göre aylık değişim oranları (%), Ocak 2023

2023 yılı Ocak ayında, endekste kapsanan 143 temel başlıktan (Amaca Göre Bireysel Tüketim Sınıflaması-COICOP 5'li Düzey), 12 temel başlığın endeksinde düşüş gerçekleşirken, 2 temel başlığın endeksinde değişim olmadı. 129 temel başlığın endeksinde ise artış gerçekleşti.

Özel kapsamlı TÜFE göstergesi (B) yıllık %57,05, aylık %7,07 oldu

İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE'deki değişim, 2023 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %7,07, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,07, bir önceki yılın aynı ayına göre %57,05 ve on iki aylık ortalamalara göre %63,81 olarak gerçekleşti.

Özel kapsamlı TÜFE göstergeleri ve değişim oranları (%), Ocak 2023

Grup	Kapsam	Değişim oranı (%)				Endeks
		Bir önceki aya göre	Bir önceki yılın Aralık ayına göre	Bir önceki yılın aynı ayına göre	On iki aylık ortalamalara göre	
A	Mevsimlik ürünler hariç TÜFE	7,23	7,23	59,97	75,09	1 290,0
B	İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE	7,07	7,07	57,05	63,81	1 018,03
C	Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE	7,67	7,67	52,97	58,22	919,02
D	İşlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri hariç TÜFE	6,13	6,13	56,64	71,01	1 101,78
E	Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE	6,48	6,48	58,09	72,69	1 172,27
F	Yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE	6,68	6,68	56,84	72,22	1 188,03

YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, OCAK 2023

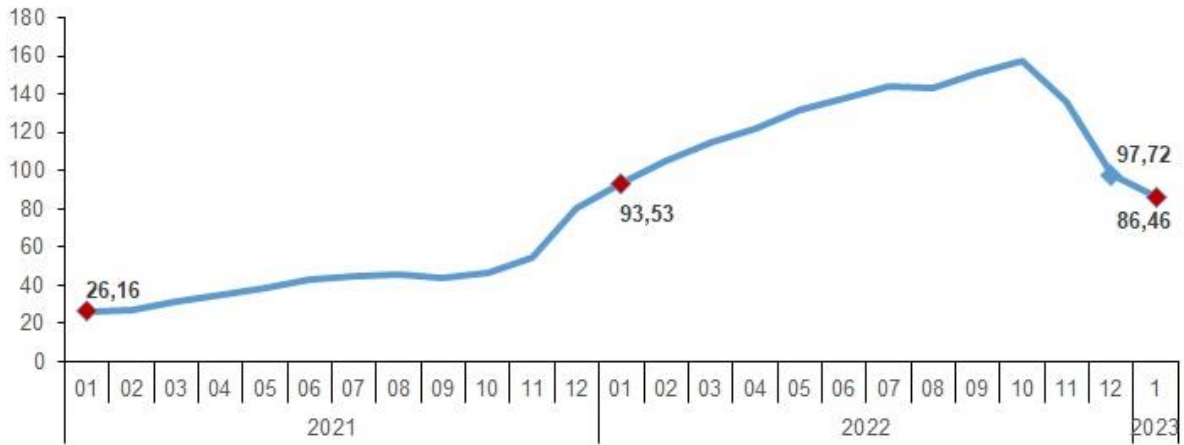
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %86,46, aylık %4,15 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2023 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %4,15, bir önceki yılın Aralık ayına göre %4,15, bir önceki yılın aynı ayına göre %86,46 ve on iki aylık ortalamalara göre %125,53 artış gösterdi.

Yİ-ÜFE değişim oranları (%), Ocak 2023

	Ocak 2023	Ocak 2022	Ocak 2021
Bir önceki aya göre değişim oranı	4,15	10,45	2,66
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	4,15	10,45	2,66
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	86,46	93,53	26,16
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	125,53	49,93	13,64

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranı (%), Ocak 2023

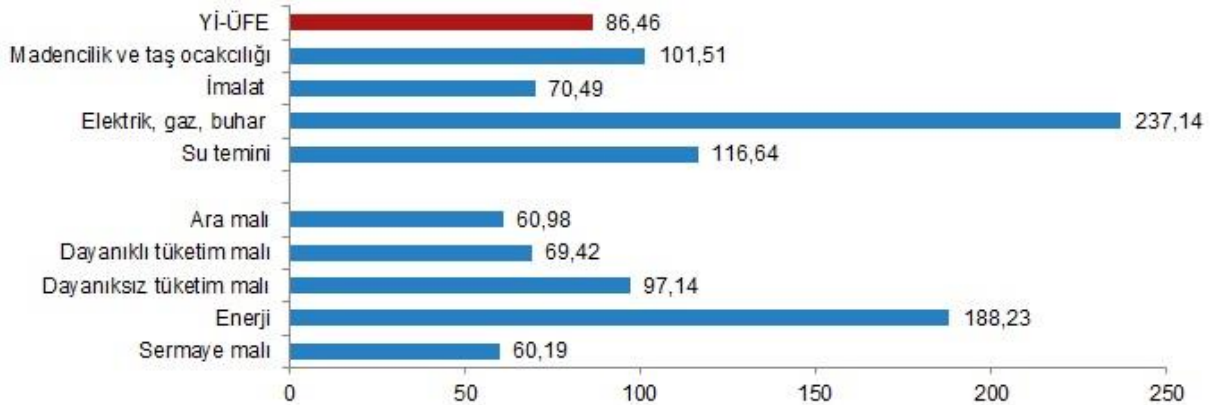

Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi yıllık %70,49 arttı

Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %101,51, imalatla %70,49, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %237,14 ve su temininde %116,64 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %60,98, dayanıklı tüketim malında %69,42, dayanıksız tüketim malında %97,14, enerjide %188,23 ve sermaye malında %60,19 artış olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Ocak 2023

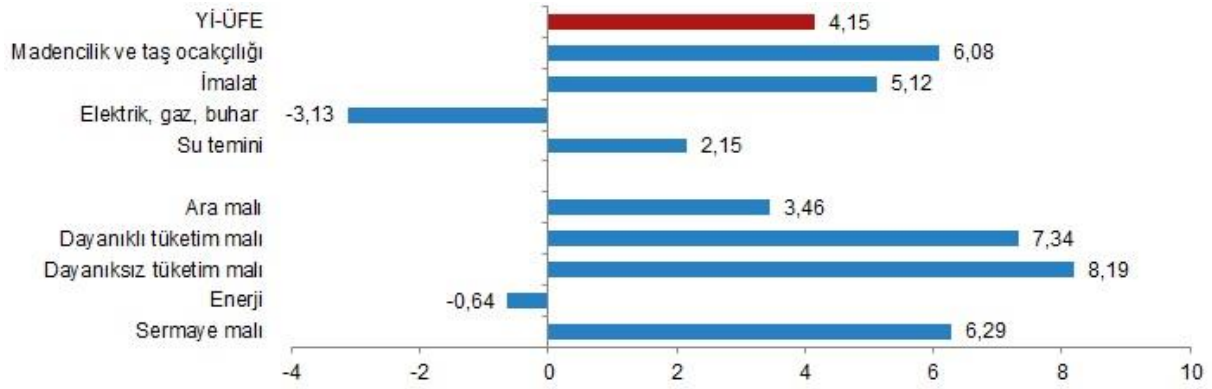

Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi aylık %5,12 arttı

Sanayinin dört sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %6,08 artış, imalatla %5,12 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %3,13 azalış ve su temininde %2,15 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %3,46 artış, dayanıklı tüketim malında %7,34 artış, dayanıksız tüketim malında %8,19 artış, enerjide %0,64 azalış ve sermaye malında %6,29 artış olarak gerçekleşti.

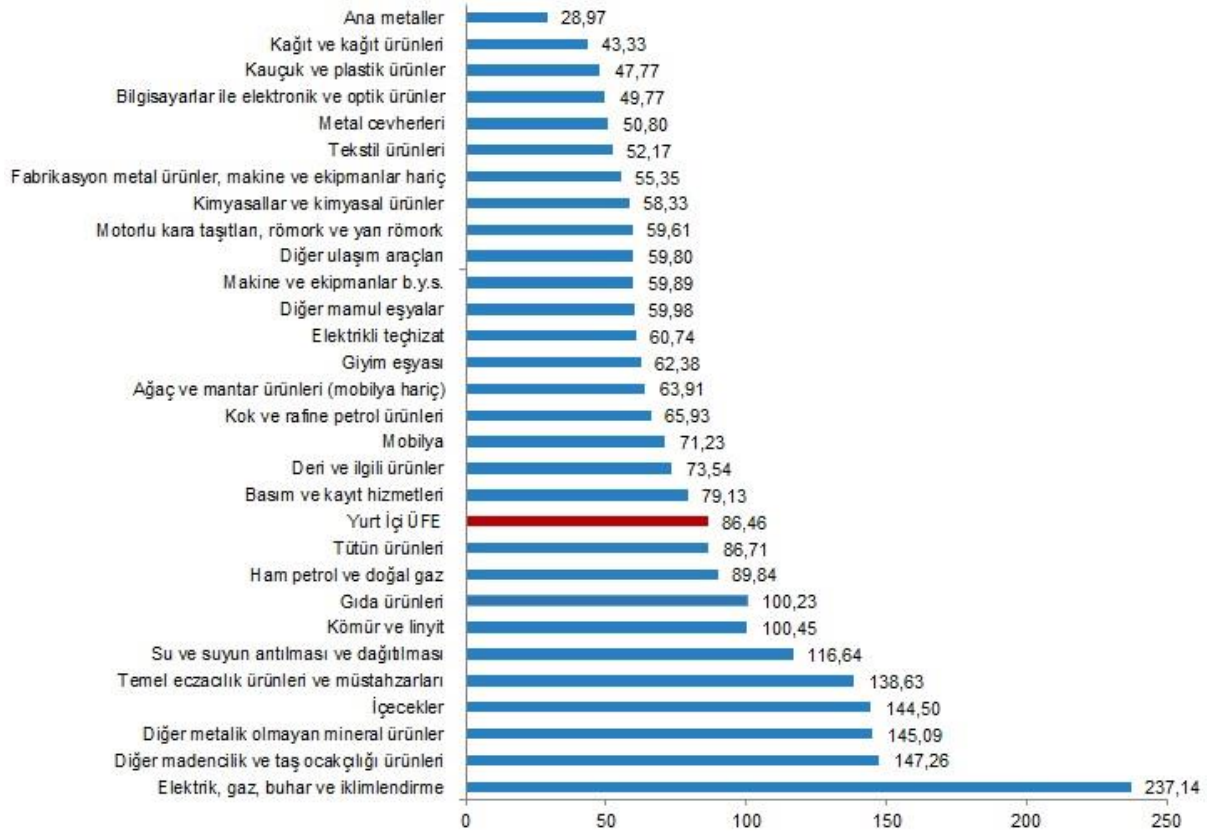
Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Ocak 2023

Yıllık Yİ-ÜFE'ye göre 19 alt sektör daha düşük, 10 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Yıllık en düşük artış; %28,97 ile ana metaller, %43,33 ile kağıt ve kağıt ürünleri, %47,77 ile kauçuk ve plastik ürünler alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme %237,14, diğer madencilik ve taş ocakçılığı ürünleri %147,26, diğer metalik olmayan mineral ürünler %145,09 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

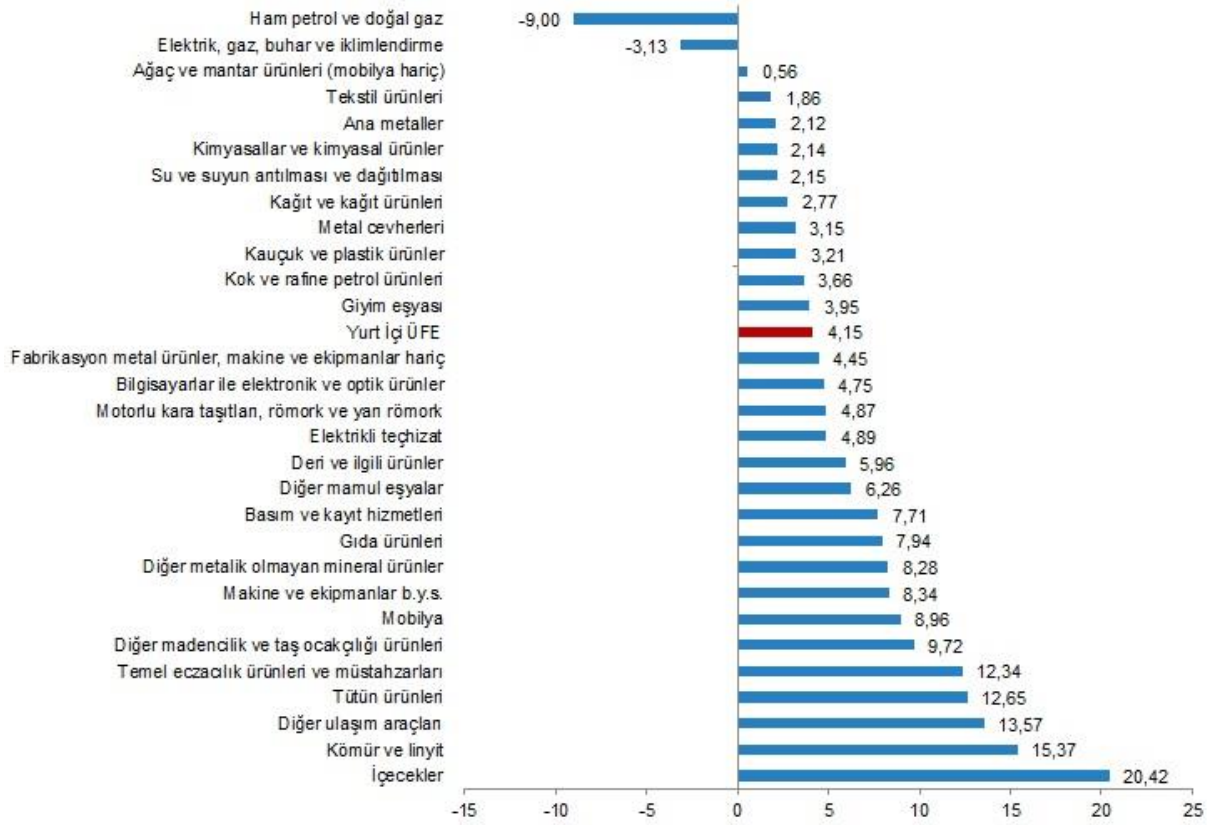
Sektörlere göre Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Ocak 2023

Aylık Yİ-ÜFE'ye göre 12 alt sektör daha düşük, 17 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Aylık en yüksek azalış; %9,00 ile ham petrol ve doğal gaz, %3,13 ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık içecekler %20,42, kömür ve linyit %15,37, diğer ulaşım araçları %13,57 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Ocak 2023

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ, KASIM 2022

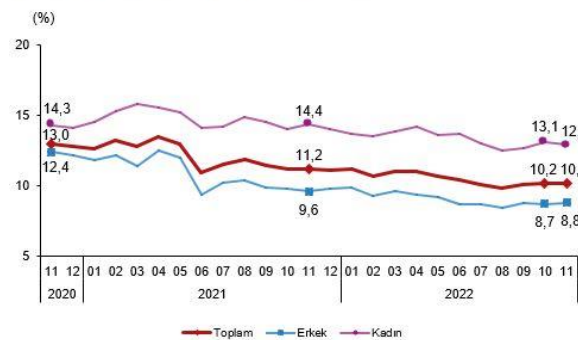
Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %10,2 seviyesinde gerçekleşti

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 23 bin kişi artarak 3 milyon 576 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise değişim göstermeyerek %10,2 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %8,8 iken kadınlarda %12,9 olarak tahmin edildi.

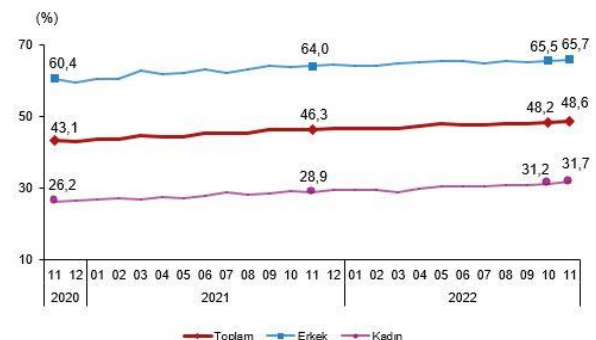
Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %48,6 oldu

İstihdam edilenlerin sayısı 2022 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 285 bin kişi artarak 31 milyon 574 bin kişi, istihdam oranı ise 0,4 puanlık artış ile %48,6 oldu. Bu oran erkeklerde %65,7 iken kadınlarda %31,7 olarak gerçekleşti.

İşsizlik oranı, Kasım 2020-Kasım 2022

İstihdam oranı, Kasım 2020-Kasım 2022

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı %54,1 olarak gerçekleşti

İşgücü 2022 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 308 bin kişi artarak 35 milyon 150 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,5 puanlık artış ile %54,1 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %72,1 kadınlarda ise %36,4 oldu.

Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %17,8 oldu

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 2,6 puanlık azalış ile %17,8 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %14,4, kadınlarda ise %23,9 olarak tahmin edildi.

Mevsim etkisinden arındırılmış temel işgücü göstergeleri, 15+ yaş, Kasım 2022

	Kasım 2022			Bir önceki ay			Bir önceki aya göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)									
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	65 026	32 185	32 842	64 947	32 144	32 804	79	41	38
İşgücü	35 150	23 195	11 955	34 842	23 071	11 772	308	124	183
İstihdam	31 574	21 157	10 417	31 289	21 062	10 227	285	95	190
İşsiz	3 576	2 038	1 538	3 553	2 008	1 545	23	30	-7
İşgücüne dahil olmayanlar	29 876	8 989	20 887	30 105	9 073	21 032	-229	-84	-145
(%)									
İşgücüne katılma oranı	54,1	72,1	36,4	53,6	71,8	35,9	0,5	0,3	0,5
İstihdam oranı	48,6	65,7	31,7	48,2	65,5	31,2	0,4	0,2	0,5
İşsizlik oranı	10,2	8,8	12,9	10,2	8,7	13,1	0,0	0,1	-0,2
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	17,8	14,4	23,9	20,4	17,0	26,6	-2,6	-2,6	-2,7

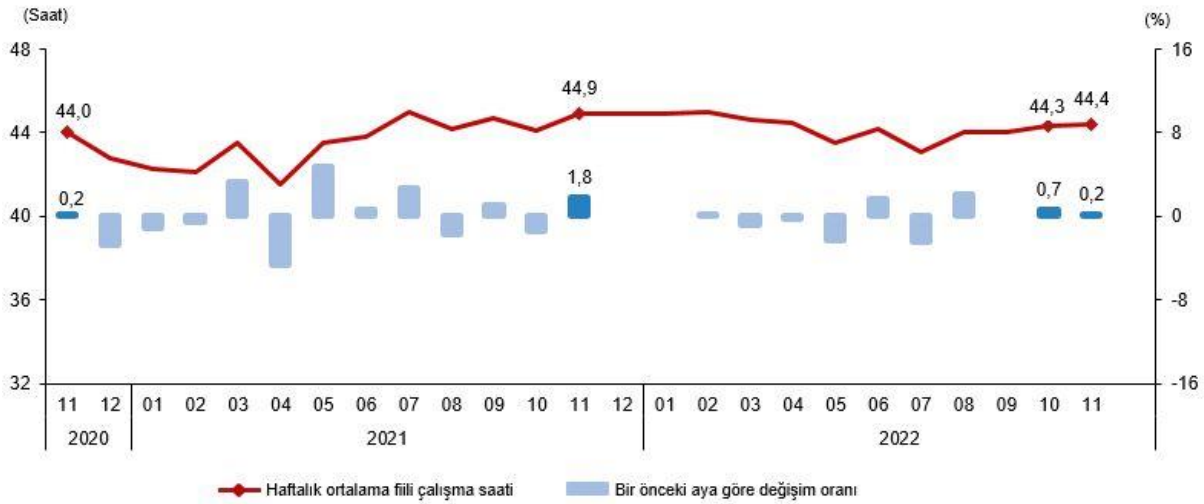
Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Mevimsel etkilerden arındırma yöntemi gereği geçmiş aylara ilişkin tahminler revize edilerek yayımlanmaktadır.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 44,4 saat oldu

İstihdam edilenlerden referans döneminde işbaşında olanların, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi 2022 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,1 saat artarak 44,4 saat olarak gerçekleşti.

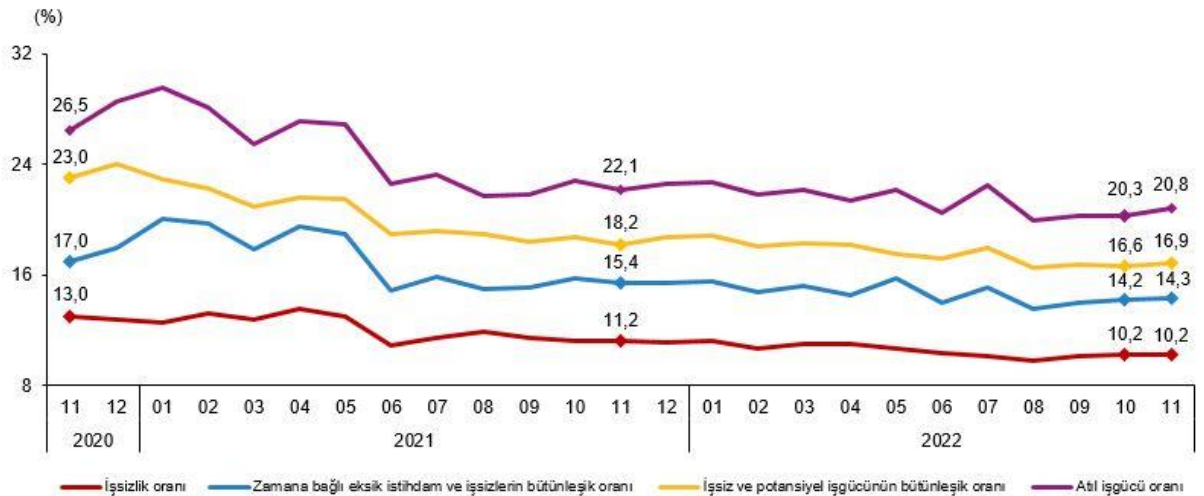
Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış haftalık ortalama fiili çalışma süresi, Kasım 2020-Kasım 2022

Mevsim etkisinden arındırılmış atıl işgücü oranı %20,8 oldu

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2022 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 0,5 puanlık artış ile %20,8 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %14,3 iken potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı %16,9 olarak tahmin edildi.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne ilişkin tamamlayıcı göstergeler, Kasım 2020-Kasım 2022

DİŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ, ARALIK 2022

Aralık ayında genel ticaret sistemine göre ihracat %3,0, ithalat %12,2 arttı

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2022 yılı Aralık ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %3,0 artarak 22 milyar 910 milyon dolar, ithalat %12,2 artarak 32 milyar 612 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Aralık döneminde ihracat %12,9, ithalat %34,0 arttı

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %12,9 artarak 254 milyar 172 milyon dolar, ithalat %34,0 artarak 363 milyar 711 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Aylara göre dış ticaret, Aralık 2022

(Milyon ABD \$)								
Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak- Aralık	2021	225 214		271 426		- 46 211		83,0
	2022	254 172	12,9	363 711	34,0	- 109 539	137,0	69,9
Aralık	2021	22 233		29 065		- 6 832		76,5
	2022	22 910	3,0	32 612	12,2	- 9 701	42,0	70,3

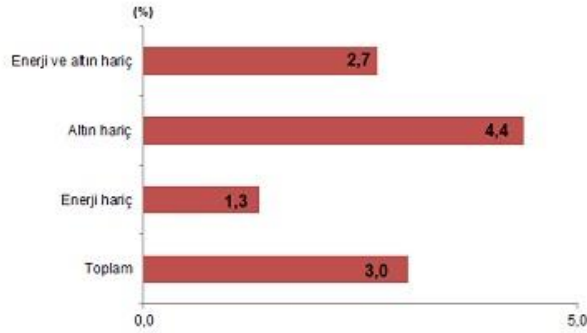
Aralık ayında enerji ürünleri ve altın hariç ihracat %2,7, ithalat %0,5 arttı

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2022 Aralık ayında %2,7 artarak 20 milyar 875 milyon dolardan, 21 milyar 437 milyon dolara yükseldi.

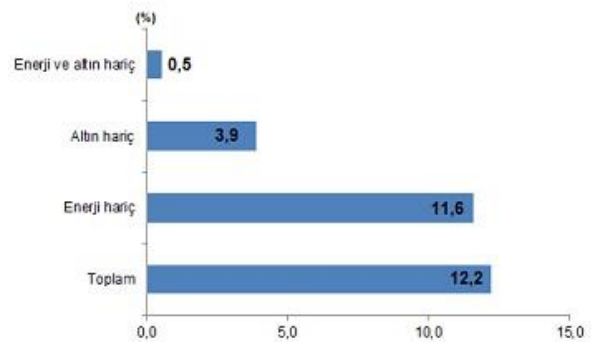
Aralık ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat %0,5 artarak 21 milyar 591 milyon dolardan, 21 milyar 704 milyon dolara yükseldi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Aralık ayında 267 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi %1,6 artarak 43 milyar 142 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %98,8 oldu.

İhracat gelişim hızı, Aralık 2022

İthalat gelişim hızı, Aralık 2022

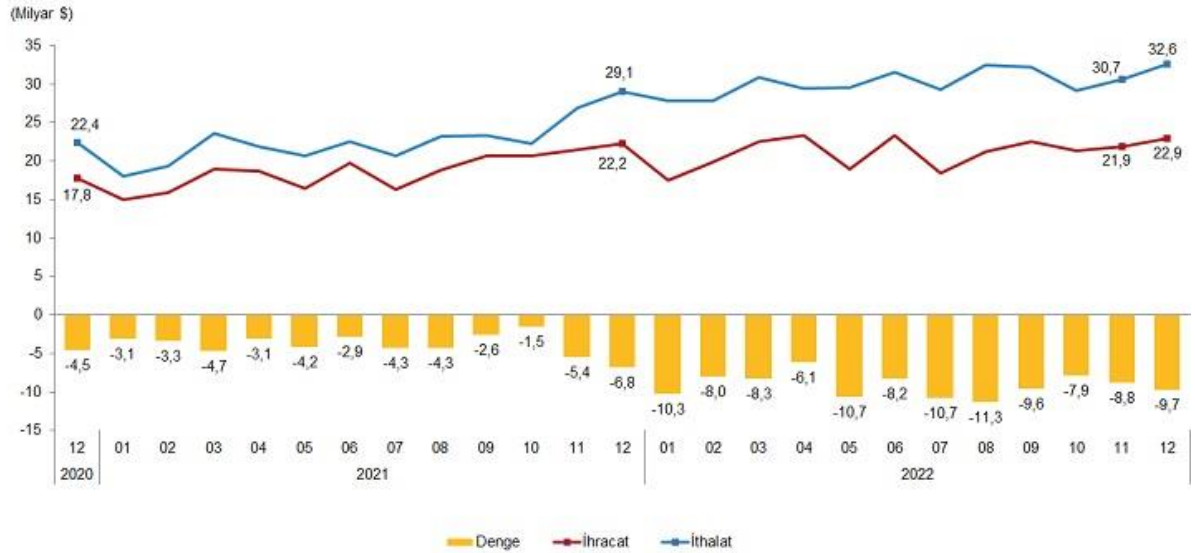
Dış ticaret açığı Aralık ayında %42,0 arttı

Aralık ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %42,0 artarak 6 milyar 832 milyon dolardan, 9 milyar 701 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Aralık ayında %76,5 iken, 2022 Aralık ayında %70,3'e geriledi.

Dış ticaret açığı Ocak-Aralık döneminde %137,0 arttı

Ocak-Aralık döneminde dış ticaret açığı %137,0 artarak 46 milyar 211 milyon dolardan, 109 milyar 539 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Ocak-Aralık döneminde %83,0 iken, 2022 yılının aynı döneminde %69,9'a geriledi.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Aralık 2022

Aralık ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı %93,8 oldu

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2022 Aralık ayında imalat sanayinin payı %93,8, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,9, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,8 oldu.

Ocak-Aralık döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı %94,6, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,1, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,8 oldu.

Aralık ayında ara mallarının toplam ithalattaki payı %75,8 oldu

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2022 Aralık ayında ara mallarının payı %75,8, sermaye mallarının payı %13,8 ve tüketim mallarının payı %10,3 oldu.

İthalatta, 2022 Ocak-Aralık döneminde ara mallarının payı %80,4, sermaye mallarının payı %11,1 ve tüketim mallarının payı %8,4 oldu.

Sektörlere göre dış ticaret, Aralık 2022

(Milyon ABD \$)

Sektörler	Aralık					Ocak- Aralık				
	2021		2022		Değişim (%)	2021		2022		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
ISIC Rev.4	İhracat (FOB)									
Toplam	22 233	100,0	22 910	100,0	3,0	225 214	100,0	254 172	100,0	12,9
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	892	4,0	895	3,9	0,3	7 156	3,2	7 773	3,1	8,6
Madencilik ve taşocakçılığı	341	1,5	407	1,8	19,4	4 060	1,8	4 622	1,8	13,9
İmalat	20 878	93,9	21 485	93,8	2,9	212 809	94,5	240 373	94,6	13,0
Diğer	123	0,6	124	0,5	0,8	1 190	0,5	1 404	0,6	18,0
BEC	İthalat (CIF)									
Toplam	29 065	100,0	32 612	100,0	12,2	271 426	100,0	363 711	100,0	34,0
Sermaye (yatırım) malları	3 822	13,1	4 506	13,8	17,9	35 948	13,2	40 535	11,1	12,8
Ara (ham madde) malları	23 051	79,3	24 722	75,8	7,2	210 142	77,4	292 439	80,4	39,2
Tüketim malları	2 155	7,4	3 370	10,3	56,4	24 947	9,2	30 481	8,4	22,2
Diğer	37	0,1	14	0,0	-61,7	388	0,1	257	0,1	-33,9

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

ISIC: Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması

BEC: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

Aralık ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Aralık ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 807 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 381 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 313 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 1 milyar 149 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 66 milyon dolar ile Birleşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %29,3'ünü oluşturdu.

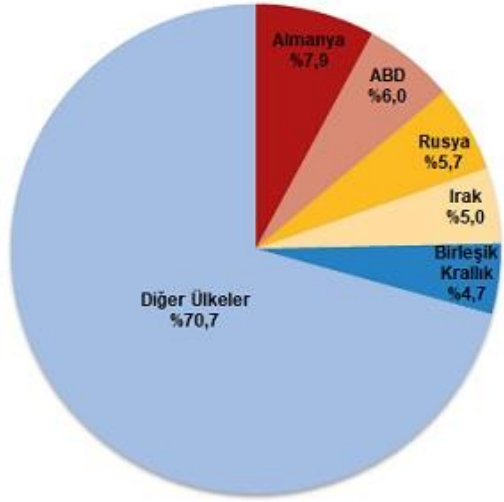
Ocak-Aralık döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 21 milyar 145 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 16 milyar 882 milyon dolar ile ABD, 13 milyar 751 milyon dolar ile Irak, 13 milyar 11 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 12 milyar 354 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %30,4'ünü oluşturdu.

İthalatta ilk sırayı Rusya Federasyonu aldı

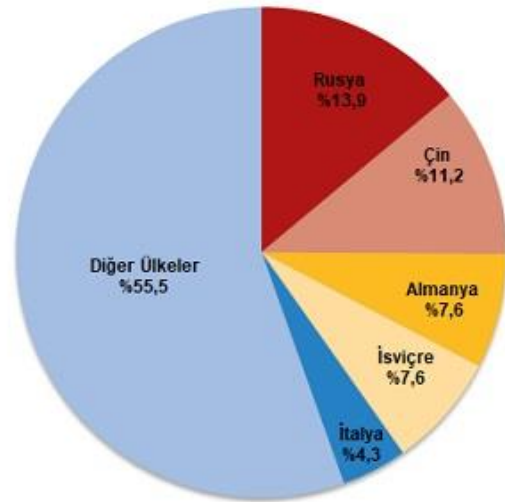
İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Aralık ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 4 milyar 546 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 642 milyon dolar ile Çin, 2 milyar 469 milyon dolar ile Almanya, 2 milyar 462 milyon dolar ile İsviçre, 1 milyar 409 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %44,5'ini oluşturdu.

Ocak-Aralık döneminde ithalat ilk sırayı Rusya Federasyonu aldı. Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 58 milyar 853 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 41 milyar 354 milyon dolar ile Çin, 24 milyar 33 milyon dolar ile Almanya, 15 milyar 335 milyon dolar ile İsviçre, 15 milyar 229 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %42,6'sını oluşturdu.

Ülkelere göre ihracat, Aralık 2022

Ülkelere göre ithalat, Aralık 2022

Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ihracat %6,0 arttı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; 2022 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre ihracat %6,0, ithalat %4,3 arttı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise; 2022 yılı Aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat %5,8 ithalat %15,1 arttı.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %4,3 oldu

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Aralık ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %93,8'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %4,3'tür. Ocak-Aralık döneminde ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,6'dır. Ocak-Aralık döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,1'dir.

Aralık ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %75,8'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %10,5'tir. Ocak-Aralık döneminde imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %71,8'dir. Ocak-Aralık döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %9,8'dir.

Teknoloji yoğunluğuna göre imalat sanayi ürünleri dış ticareti, Aralık 2022

Teknoloji yoğunluğu	Aralık					Ocak- Aralık				
	2021		2022		Değişim (%)	2021		2022		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
İhracat (FOB)										
Toplam imalat sanayi	20 878	100,0	21 485	100,0	2,9	212 809	100,0	240 373	100,0	13,0
Yüksek teknolojlili ürünler	745	3,6	915	4,3	22,8	6 450	3,0	7 420	3,1	15,0
Orta yüksek teknolojlili ürünler	6 936	33,2	8 052	37,5	16,1	71 009	33,4	81 280	33,8	14,5
Orta düşük teknolojlili ürünler	6 641	31,8	5 720	26,6	-13,9	66 089	31,1	73 980	30,8	11,9
Düşük teknolojlili ürünler	6 556	31,4	6 798	31,6	3,7	69 261	32,5	77 693	32,3	12,2
İthalat (CIF)										
Toplam imalat sanayi	20 119	100,0	24 723	100,0	22,9	205 984	100,0	261 115	100,0	26,8
Yüksek teknolojlili ürünler	2 312	11,5	2 584	10,5	11,8	25 606	12,4	25 474	9,8	-0,5
Orta yüksek teknolojlili ürünler	9 446	47,0	10 361	41,9	9,7	95 141	46,2	108 475	41,5	14,0
Orta düşük teknolojlili ürünler	5 982	29,7	9 099	36,8	52,1	62 578	30,4	95 215	36,5	52,2
Düşük teknolojlili ürünler	2 378	11,8	2 679	10,8	12,6	22 660	11,0	31 950	12,2	41,0

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış, ISIC Rev.4 sınıflamasına uyulanmıştır.

Özel ticaret sistemine göre ihracat 2022 yılı Aralık ayında 20 milyar 793 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre, 2022 yılı Aralık ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %1,6 azalarak 20 milyar 793 milyon dolar, ithalat %12,2 artarak 30 milyar 750 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Aralık ayında dış ticaret açığı %58,3 artarak 6 milyar 291 milyon dolardan, 9 milyar 956 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Aralık ayında %77,1 iken, 2022 Aralık ayında %67,6'ya geriledi.

İhracat 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde 235 milyar 236 milyon dolar oldu

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %10,1 artarak 235 milyar 236 milyon dolar, ithalat %31,3 artarak 342 milyar 213 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Aralık döneminde dış ticaret açığı %127,2 artarak 47 milyar 84 milyon dolardan, 106 milyar 977 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Ocak-Aralık döneminde %81,9 iken, 2022 yılının aynı döneminde %68,7'ye geriledi.

Özel ticaret sistemine göre dış ticaret, Aralık 2022

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değişim		Değişim		Değişim		
		Değer	(%)	Değer	(%)	Değer	(%)	
Ocak- Aralık	2021	213 598		260 682		- 47 084		81,9
	2022	235 236	10,1	342 213	31,3	- 106 977	127,2	68,7
Aralık	2021	21 126		27 417		- 6 291		77,1
	2022	20 793	-1,6	30 750	12,2	- 9 956	58,3	67,6

AÇIKLAMALAR

Dış ticaret istatistikleri genel ticaret sistemi ve özel ticaret sistemi olmak üzere iki farklı ticaret sistemine göre hesaplanmaktadır. Genel ticaret sisteminde, bir ülkenin ekonomik alanına giren ve ekonomik alanından çıkan mallar kapsamaktadır. Bu sistemde, ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanına giren veya bu alanlardan çıkan mallar hesaplamalara katılmaktadır. Özel ticaret sisteminde ise, gümrük antrepoları ve serbest bölgeler istatistiklerde yer almamakta, sadece ülkenin serbest dolaşım alanına giren ve bu alandan çıkan mallar kapsamaktadır.

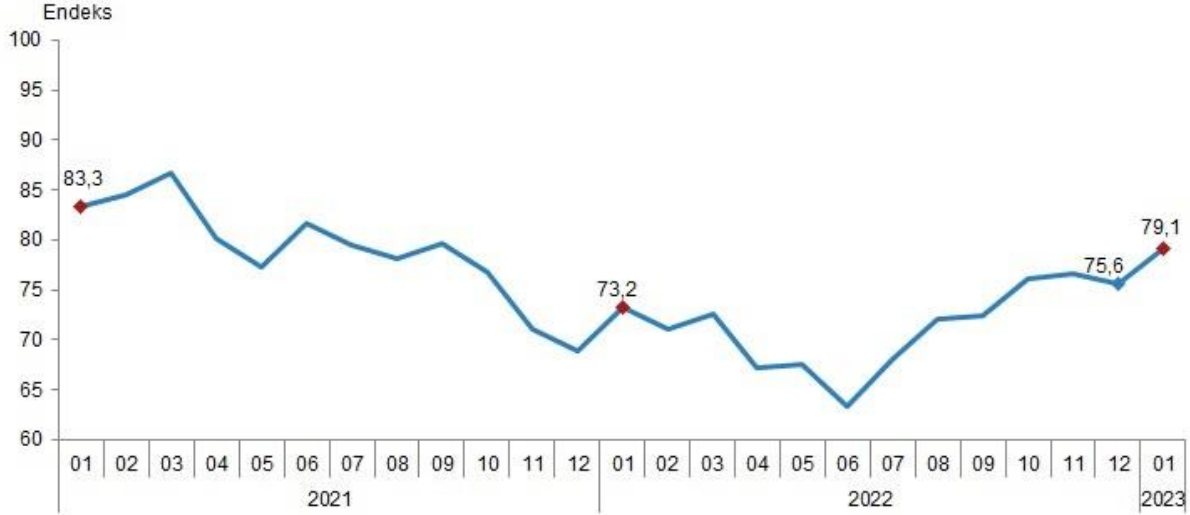
Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle üretilen dış ticaret istatistiklerinin ödemeler dengesi ve ulusal hesaplar gibi ekonomik istatistiklerde yapılan revizyonlara uyumlu hale getirilmesi amacıyla, Ocak 2020'den itibaren ayrıntılı olarak genel ticaret sistemine göre yayımlanmaktadır. Özel ticaret sistemine göre dış ticaret istatistiklerine ise bülten ve ekinde özet olarak yer verilmektedir.

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ, OCAK 2023

Tüketici güven endeksi 79,1 oldu

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Ocak ayında bir önceki aya göre %4,6 oranında arttı; Aralık ayında 75,6 olan endeks, Ocak ayında 79,1 oldu.

Tüketici güven endeksi, Ocak 2023

Tüketici güven endeksi, alt endeksleri ve değişim oranları, Ocak 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Aralık 2022	Ocak 2023	Aralık 2022	Ocak 2023
Tüketici güven endeksi	75,6	79,1	-1,3	4,6
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	57,4	61,6	-1,5	7,4
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	75,4	79,9	-0,6	6,0
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	77,3	82,7	-4,0	7,0
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	92,6	92,2	0,7	-0,4

AÇIKLAMALAR

Aylık tüketici eğilim anketi ile tüketicilerin maddi durum ve genel ekonomiye ilişkin mevcut durum değerlendirmeleri ile gelecek dönem beklentileri, harcama ve tasarruf eğilimleri ölçülmektedir.

Anket sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alabilmektedir. Tüketici güven endeksinin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu göstermektedir.

Tüketici eğilimine ilişkin endekslerden, tüketimin finansmanı amacıyla borç kullanma ihtimali endeksinin artması iyimser durumu, azalması ise kötümser durumu göstermektedir. Benzer şekilde tüketici fiyatlarının değişimine ilişkin düşünce ve beklenti endekslerinin artması tüketici fiyatlarında düşüş düşüncesini/beklentisini, azalması ise tüketici fiyatlarında artış düşüncesini/ beklentisini göstermektedir. İşsiz sayısı beklentisi endeksinin artması işsiz sayısında azalma beklendiğini, endeksin azalması ise işsiz sayısında artış beklendiğini ifade etmektedir.

Tüketici güven endeksinin hesaplanmasında kullanılan alt endekslerde 2023 Ocak ayından itibaren mevsim etkisi tespit edilmemiştir. Konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalar meta veri bölümünde sunulmuştur.

TARIM ÜRÜNLERİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ, OCAK 2023

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) yıllık %142,84, aylık %11,08 arttı

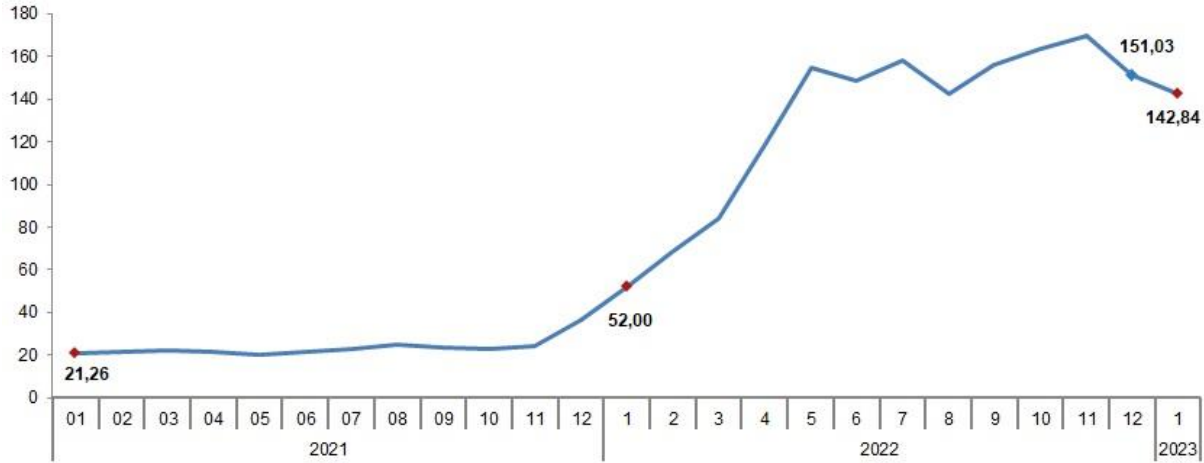
Tarım-ÜFE'de (2015=100), 2023 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %11,08, bir önceki yılın Aralık ayına göre %11,08, bir önceki yılın aynı ayına göre %142,84 ve on iki aylık ortalamalara göre %139,25 artış gerçekleşti.

Sektörlerde bir önceki aya göre, ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %1,27 artış, balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde %2,73 artış ve tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde %11,50 artış gerçekleşti. Ana gruplarda bir önceki aya göre tek yıllık bitkisel ürünlerde %8,84 artış, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde %10,39 artış ve çok yıllık bitkisel ürünlerde %17,76 artış gerçekleşti.

Sektör ve ana gruplara göre Tarım-ÜFE ve değişim oranları, Ocak 2023

	Endeks	Aylık değişim oranı (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)
Tarım-ÜFE	759,28	11,08	11,08	142,84	139,25
Tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetler	763,89	11,50	11,50	146,56	139,83
Tek yıllık bitkisel ürünler	747,03	8,84	8,84	122,50	163,28
Çok yıllık bitkisel ürünler	915,80	17,76	17,76	240,46	141,28
Canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler	687,12	10,39	10,39	128,12	107,38
Ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetler	812,18	1,27	1,27	69,26	150,08
Balık ve diğer balıkçılık ürünleri	545,56	2,73	2,73	91,25	106,12

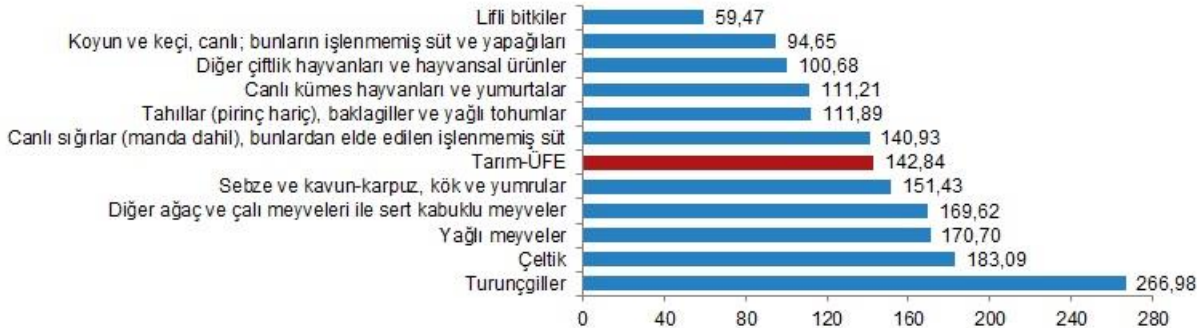
Tarım-ÜFE yıllık değişim oranı (%), Ocak 2023

Yıllık Tarım-ÜFE'ye göre 6 alt grup daha düşük, 5 alt grup daha yüksek değişim gösterdi

Yıllık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, %59,47 ile lifli bitkiler ve %94,65 ile koyun ve keçi, canlı; bunların işlenmemiş süt ve yapağları oldu. Buna karşılık, yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, %266,98 ile turuncgiller ve %183,09 ile çeltik oldu.

Alt gruplara göre Tarım-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Ocak 2023

Aylık Tarım-ÜFE'ye göre 9 alt grup daha düşük, 2 alt grup daha yüksek değişim gösterdi

Aylık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, %1,80 ile çeltik ve %2,04 ile tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar oldu. Buna karşılık, aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise %18,51 ile sebze ve kavun-karpuz, kök ve yumrular ve %14,08 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtalar oldu.

Alt gruplara göre Tarım-ÜFE aylık değişim oranları (%), Ocak 2023

Ocak 2023'te, endekste kapsanan 86 maddeden, 15 maddenin ortalama fiyatında azalış, 67 maddenin ortalama fiyatında ise artış gerçekleşti.